III

(Citi tiesību akti)

EIROPAS EKONOMIKAS ZONA

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDES DELEĢĒTAIS LĒMUMS Nr. 049/22/COL

(2022. gada 9. februāris)

piešķirt trīs atkāpes, ko Lihtenšteinas Firstiste lūgusi saistībā ar 30. pantu, 36. panta 2. punktu un 5. pielikuma 1.1.3.6.3. punkta b) apakšpunktu Lihtenšteinas 1998. gada 3. marta Rīkojumā par bīstamu kravu pārvadāšanu pa autoceļiem (*Verordnung über den Transport gefährlicher Güter auf der Strasse – VTGGS*), pamatojoties uz 6. panta 2. punkta a) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem [2022/1984]

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDE,

ņemot vērā EEZ līguma XIII pielikuma I nodaļas 13.c punktā minēto tiesību aktu –

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (turpmāk "Direktīvu"),

kas grozīta un pielāgota EEZ līgumam ar tā 1. protokola 4. punkta d) apakšpunktu, un ņemot vērā Uzraudzības un Tiesas nolīguma 5. panta 2. punkta d) apakšpunktu un tā 1. protokola 1. panta 1. punkta c) apakšpunktu, 1. panta 2. punktu un 3. pantu, jo īpaši direktīvas 6. un 9. pantu,

ņemot vērā Pastāvīgās komitejas lēmumus Nr. 3/12/SC un Nr. 4/12/SC,

tā kā:

1. **PROCEDŪRA**

Lihtenšteinas valdība ar 2013. gada 20. decembra vēstuli Iestādei ([1]) lūdza piešķirt četras atkāpes, pamatojoties uz direktīvas 6. panta 2. punkta a) apakšpunktu. Lihtenšteinas pieprasītās atkāpes bija noteiktas 29., 30., 36. pantā un 5. pielikumā 1998. gada 3. marta Rīkojumā par bīstamo kravu pārvadāšanu pa autoceļiem (LR 741.621, ar jaunākajiem grozījumiem) ([2]) (turpmāk – "Rīkojums").

Lai palīdzētu Lihtenšteinai veikt šo novērtējumu, Iestāde uzdeva *DNV GL AS* ("*DNV*") novērtēt, vai pieprasītās atkāpes atbilst prasībām, kas izklāstītas direktīvas 6. panta 2. punkta a) apakšpunktā, īpašu uzmanību pievēršot šo atkāpju radītiem potenciāliem vai pastāvošiem riskiem; tam, vai tās mazinātu, vairotu vai nemainītu drošību; un noteikt iespējamus nelabvēlīgo ietekmi mazinošus pasākumus ([3]).

Pēc Lihtenšteinas pieprasīto atkāpju izvērtēšanas Iestāde secināja, ka tikai nosacījumi Rīkojuma 30. pantā, 36. pantā un 5. pielikumā kvalificējami kā atkāpes direktīvas 6. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, bet Rīkojuma 29. pants par sprāgstvielām jau atvērtos transporta iepakojumos nav uzskatāms par atkāpi.

([1]) Dok. Nr. 694300.
([2]) *Verordnung über den Transport gefährlicher Güter auf der Strasse – VTGGS*
([3]) Dok. Nr. 709161.

Apspriedusies ar EBTA Transporta komiteju, Iestāde pieņēma Kolēģijas Lēmumu 30/15/COL, ar ko atļauj atkāpes attiecībā uz trim atbilstīgajiem noteikumiem. Šī atļauja bija derīga sešus gadus no 2015. gada 27. janvāra.

Lihtenšteinas valdība 2021. gada 8. marta vēstulē ([4]) lūdza atļauju saskaņā ar Rīkojumu piešķirt atkāpes, kas noteiktas Rīkojuma 30. pantā, 36. panta 2. punktā un 5. pielikuma 1.1.3.6. punkta b) apakšpunktā un atbilst atkāpei, ko Iestāde atļāvusi ar Kolēģijas Lēmumu 30/15/COL. Minētās atkāpes attiecas uz sprāgstvielu pārvadāšanu, tilpņu pārbaudes uzņēmumiem, transportlīdzekļu vadītāju īpašu apmācību un tvertnēm būvlaukumos.

Saskaņā ar direktīvas 6. panta 4. punktu, ja EEZ EBTA valsts pieprasa pagarināt atļauto atkāpi, Iestādei atkāpes pieprasījums ir jāpārskata. Ja nav pieņemti I pielikuma I.1. iedaļas, II pielikuma II.1. iedaļas. vai III pielikuma III.1. iedaļas grozījumi, kas ietekmē atkāpes priekšmetu, Iestādei saskaņā ar 9. panta 2. punktā minēto procedūru ir jāpagarina atkāpes atļaušanas termiņš vēl uz laikposmu, kas nepārsniedz sešus gadus no lēmumā par atļaujas piešķiršanu noteiktās atļaujas spēkā stāšanās dienas.

Tā kā Lihtenšteinas pieprasījums tika iesniegts pēc Kolēģijas Lēmumā 30/15/COL minētā termiņa beigu datuma, 6. panta 4. punkts nav piemērojams pat tad, ja pieprasījums pēc būtības ir identisks tam, ko Iestāde atļāvusi ar minēto lēmumu. Tāpēc pieprasījums ir jāizvērtē saskaņā ar Direktīvas 6. panta 2. punktā paredzēto procedūru. Tomēr informācija saistībā ar Kolēģijas Lēmumu 30/15/COL, piemēram, *DNV* veiktais riska novērtējums, joprojām ir svarīga šim novērtējumam.

2. **NOVĒRTĒJUMS**

Direktīvas 6. panta 2. punkta a) apakšpunkts nosaka: *"[j]a netiek nodarīts kaitējums drošumam, [EEZ] dalībvalstis var lūgt atļaut atkāpes no I pielikuma I.1. iedaļas, II pielikuma II.1. iedaļas un III pielikuma III.1. iedaļas attiecībā uz atsevišķu bīstamo kravu pārvadājumiem nelielos daudzumos to teritorijās, izņemot vielas ar vidēju vai augstu radioaktivitātes līmeni, ja šādu pārvadājumu nosacījumi nav stingrāki kā minētajos pielikumos izklāstītie nosacījumi."*

Saskaņā ar Direktīvas 6. panta 3. punktu atkāpes ir spēkā ne ilgāk kā sešus gadus no atļaujas izsniegšanas dienas, un šādu laikposmu nosaka lēmumā par atļaujas piešķiršanu.

Saskaņā ar Direktīvas 9. pantu un kā sīkāk noteikts Pastāvīgās komitejas Lēmumos Nr. 3/2012/SC un Nr. 4/2012/SC, Iestādei jāiesniedz EBTA Transporta komitejai pieņemamā lēmuma projekts. EBTA Transporta komitejai jāsniedz atzinums par projektu saskaņā ar Pastāvīgās komitejas Lēmuma Nr. 3/2012/PK 3. pantu.

Saskaņā ar direktīvas 3. panta 2. punktu bīstamo kravu autopārvadājumus atļauj, "ja ir ievēroti I pielikuma I.1. iedaļā, II pielikuma II.1. iedaļā un III pielikuma III.1. iedaļā izklāstītie nosacījumi".

Direktīvas I pielikuma I.1. iedaļā ir ietverti noteikumi par *ADR* ([5]) A un B pielikuma piemērojamību.

A pielikums ir sadalīts septiņās daļās. 1. daļā ietverti vispārīgi noteikumi, savukārt 2. un 3. daļā klasificētas un uzskaitītas bīstamās kravas. 4. daļā ir noteiktas prasības attiecībā uz iepakojumu un pārnēsājamu tvertņu izmantošanu, 5. daļā ir izklāstītas nosūtīšanas procedūras, 6. daļā noteiktas iepakojuma konstrukcijas un testēšanas prasības un 7. daļā ir izklāstīti noteikumi par pārvadāšanas, iekraušanas, izkraušanas un aprites nosacījumiem.

([4]) Dokuments Nr. 1185764.

([5]) 1957. gada 30. septembrī Ženēvā noslēgtais Eiropas valstu nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu, ar attiecīgajiem grozījumiem.

B pielikumā, 8. daļā ir noteiktas prasības transportlīdzekļu apkalpēm, aprīkojumam, ekspluatācijai un dokumentācijai un 9. daļā ir noteiktas konstrukcijas un apstiprināšanas prasības transportlīdzekļiem, kas pārvadā bīstamas kravas.

Pieprasītās atkāpes ir identiskas atkāpēm, ko Iestāde atļāva 2015. gadā. Turklāt Lihtenšteinas īstenotie riska mazināšanas pasākumi joprojām ir spēkā. Tāpēc Iestāde secina, ka atkāpes var pietiekami novērtēt, pamatojoties uz informāciju, kas sniegta saistībā ar Kolēģijas Lēmumu 30/15/COL, tostarp *DNV* veikto riska novērtējumu.

2.1. ***VTGGS* 30. pants**

Lihtenšteinas valdība 2021. gada 8. marta vēstulē šo atkāpi aprakstīja šādi:

VTGGS 30. panta 1. punkta b) apakšpunkts pieļauj atkāpi attiecībā uz pārvadātāja transportlīdzekļa marķējumu. Oranžajām etiķetēm pārvadātāja transportlīdzekļa priekšpusē un aizmugurē jāatbilst ADR 5.3.2.1.1. punktam, bet tajās nav jānorāda bīstamības identifikācijas numurs.

VTGGS 30. panta 1. punkta c) apakšpunkts atbrīvo transportlīdzekļa vadītāju no prasības iziet īpašo apmācību, ko paredz ADR 8.2. nodaļa. Taču viņam ir jābūt izgājušam tvertņu pārbaudes uzņēmumiem paredzēto apmācību. Šo apmācību nodrošina CITEC (Šveices Asociācija ūdeņu aizsardzībai un tvertņu drošībai), un tā ietver trīs nedēļu kursu un jaunu kursu ik pēc pieciem gadiem, kuros transportlīdzekļu vadītāji apgūst visus nepieciešamos drošības un vides aspektus, kas saistīti ar tvertņu tīrīšanu, pārbaudi un remontu. Apmācību izgājušie saņem Šveices tvertņu drošības speciālista sertifikātu ([6]).

Visbeidzot, VTGGS 30. panta 2. punktā paredzēts, ka tvertne un tās transportlīdzeklis ir atbrīvoti no ADR 4.3., 4.4., 6.8., 6.9. un 9.1. nodaļā paredzētajām konstrukcijas, aprīkojuma un kontroles prasībām.

Savā ziņojumā *DNV* novērtēja, vai risks palielinātos pēc negadījumiem, kas var notikt, veicot transportēšanu pa koplietošanas ceļiem, piemēram, sadursmes, braukšanas bezceļa apstākļos un slodzes dislokācijas gadījumā. *DNV* secināja, ka risks šajās situācijās nepalielināsies, ja transportlīdzekļu vadītāji būs izgājuši īpašo *CITEC* apmācību.

2.2. ***VTGGS* 36. panta 2. punkts**

Lihtenšteinas valdība 2021. gada 8. marta vēstulē šo atkāpi aprakstīja šādi:

Šis noteikums ļauj pārvadāt ADR 1. klases bīstamās kravas (sprādzienbīstamas vielas un sprādzienbīstamus izstrādājumus), pārsniedzot ADR 1.1.3.6. punktā paredzēto atļauto daudzumu. Tomēr tas ir atļauts tikai ar stingru nosacījumu, ka transportlīdzekļa vadītājam ir sprāgstvielu spridzināšanas licence ("Sprengausweis"), tātad viņš ir ieguvis īpašu sprāgstvielu eksperta izglītību. Apmācība, kas ļauj personai saņemt šādu licenci, ir specializēta apmācība personām, kuras rīkojas ar sprāgstvielām, kura pārsniedz parasto apmācību par bīstamo kravu pārvadāšanu un nodrošina augstu drošības līmeni. Turklāt šādi var pārvadāt tikai sprāgstvielas un pirotehniskus izstrādājumus, attiecībā uz kuriem iepriekš minētā licence ir piešķirta.

Šo iemeslu dēļ VTGGS 36. panta 2. punktā paredzētais izņēmums neapdraud drošību, un Lihtenšteina ar šo vēlas pieprasīt atkāpi saskaņā ar direktīvas 6. pantu.

Savā ziņojumā *DNV* secināja, ka risks, ko rada spēkā esošā atkāpe, nepalielināsies ar nosacījumu, ka *BBT* licence ir līdzvērtīga *ADR* transportlīdzekļu vadītāju apmācībai.

([6]) *Spezialist/-in für Tanksicherheit mit eidgenössischem Fachausweis.*

2.3. **VTGGS 5. pielikuma 1.1.3.6.3. punkta b) apakšpunkts**

Lihtenšteinas valdība 2021. gada 8. marta vēstulē šo atkāpi aprakstīja šādi:

Šis noteikums kopā ar 6.14. nodaļu īpaši attiecas uz būvlaukuma tvertnēm ("Baustellentanks"); ADR šāds jēdziens nav pazīstams.

Būvlaukuma tvertnes ir konteineri, ko uz laiku izmanto būvlaukumos, lai uzpildītu būvlaukumā izmantotās mašīnas. Tās sastāv no iekšējās tvertnes un slēgta ārējā savākšanas baseina (sk. VTGGS 5. pielikuma 6.14.1.1. punktu). Tās uzskata par drošāko risinājumu šādai lietošanai.

Būvlaukuma tvertnes ar tilpumu līdz 1 210 litriem, kurās pārvadā ne vairāk kā 1 150 litrus, var neatbilst dažiem ADR noteikumiem, bet tās var izmantot tikai UN 1202 dīzeļdegvielas/krāšņu kurināmā uzglabāšanai un pārvadāšanai. Jāievēro ADR 6.8. nodaļas noteikumi, izņemot 6.8.2.1.3., 6.8.2.1.4. un 6.8.2.1.15.–6.8.2.1.23. punktu. Šādu tvertņu konstrukcijas un testēšanas prasības ir paredzētas VTGGS 5. pielikuma 6.14.2. un 6.14.3. punktā. Būvlaukuma tvertnes standartizē un testē iestāde, kas ir atbildīga par testēšanu arī saskaņā ar ADR (Šveices bīstamo kravu inspekcija, "Eidgenössisches Gefahrgutinspektorat"). Inspekcija nodrošina visu attiecīgo drošības raksturlielumu ievērošanu, lai panāktu tādu drošības līmeni, kas ir salīdzināms ar ADR noteikumiem.

Šo iemeslu dēļ VTGGS 5. pielikuma 1.1.3.6.3. punkta b) apakšpunktā un 6.14. punktā paredzētais izņēmums neapdraud drošību.

Savā ziņojumā *DNV* novērtēja paaugstināto risku sadursmes, braukšanas bezceļa apstākļos un slodzes dislokācijas gadījumā. *DNV* secināja, ka ar atkāpes ieviešanu risks tiek palielināts, bet noteica divus preventīvus pasākumus, proti, i) *ADR* kontroli/testēšanu būvlaukuma tvertnēm un ii) dubultkorpusa būvlaukuma tvertņu izmantošanu.

Kā norādīts Lihtenšteinas pieprasījumā, būvlaukuma tvertnes sastāv no iekšējās tvertnes un slēgta savākšanas baseina un drošība netiks apdraudēta. Turklāt Lihtenšteina paziņoja, ka "*[n]o 2027. gada vairs nebūs nepieciešams atbrīvojums no VTGGS 5. pielikuma 1.1.3.6.3. punkta b) apakšpunkta un 6.14. punkta, jo šie noteikumi tiks atcelti*".

3. **SECINĀJUMS**

Iestāde uzskata, ka, piešķirot šīs atkāpes, netiek apdraudēta drošība un ka trīs minētie lūgumi piešķirt atkāpes atbilst direktīvas 6. panta 2. punkta a) apakšpunkta nosacījumiem. Tādējādi atkāpes, kas paredzētas Rīkojuma 30. pantā, 36. panta 2. punktā un 5. pielikuma 1.1.3.6.3. punkta b) apakšpunktā, būtu jāpiešķir.

Iestāde 2021. gada 17. decembrī ar Deleģēto lēmumu Nr. 298/21/COL (dokuments Nr. 1228844) pienācīgi iesniedza EBTA Transporta komitejai lēmuma projektu par veicamajiem pasākumiem saskaņā ar Direktīvas 9. pantu. EBTA komiteja 2022. gada 14. janvārī nolēma atzinumu par šo lēmuma projektu nesniegt.

Saskaņā ar EBTA valstu Pastāvīgās komitejas Lēmuma Nr. 3/2012/PK 3. panta 4. punktu Iestāde var pieņemt paredzēto pasākumu, ja vien pamataktā nav paredzēts, ka pasākuma projektu nevar pieņemt, ja nav sniegts atzinums; tas neattiecas uz pašreizējo procedūru, un tādēļ Iestāde pasākumu var pieņemt.

Tādējādi Iestāde piešķir prasītās atkāpes, pamatojoties uz direktīvas 6. panta 2. punkta a) apakšpunktu. Kā paredzēts direktīvas 6. panta 3. punktā, atkāpei jābūt spēkā sešus gadus, un Iestāde saskaņā ar direktīvas 6. panta 4. punktu savu atļauju var atjaunot.

Kolēģijas loceklis ar īpašu atbildību par transportu Iestādes vārdā un tās pakļautībā ir pilnvarots pieņemt pasākumus, ja pieņemamo pasākumu projekts ir saskaņā ar EBTA Transporta komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Trīs atkāpes, ko Lihtenšteinas valdība lūgusi saistībā ar 30. pantu, 36. panta 2. punktu un 5. pielikuma 1.1.3.6.3. punkta b) apakšpunktu Lihtenšteinas 1998. gada 3. marta Rīkojumā par bīstamu kravu pārvadāšanu pa autoceļiem, tiek piešķirtas.

2. pants

Šā lēmuma 1. pantā paredzētās atkāpes publicē *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* EEZ iedaļā un EEZ papildinājumā atbilstoši EEZ līguma 1. protokola 6. punktam.

3. pants

Šā lēmuma 1. pantā paredzētās atkāpes ir spēkā sešus gadus.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Lihtenšteinas Firstistei un stājas spēkā pēc paziņošanas minētajai valstij.

5. pants

Autentisks ir tikai šā lēmuma teksts angļu valodā.

Briselē, 2022. gada 9. februārī

EBTA Uzraudzības iestādes vārdā, rīkojoties saskaņā ar Lēmumu Nr. 103/13/COL, –

kolēģijas loceklis
Árni Páll ÁRNASON

līdzparakstījies Tieslietu un administratīvo lietu nodaļas direktors
Melpo-Menie JOSÉPHIDÈS